OLIMPIONICII

COLECȚIA POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

339

339

MIRCEA POPESCU

OLIMPIONICI

DE LA ICAR LA CUCERITORII LUNII

Redactor literar: ADRIAN ROGOZ
Coperta şi desene interioare: AUREL BUICULESCU
Portret: ALEXANDRU DIACONU
Prezentarea grafică: ARCADIE DANELIUC

MIRCEA POPESCU

Născut în București, în anul 1927. Absolvent al Liceului „Gheorghe Lazăr", urmează Facultatea de drept și obține titul de „diplomat în științe juridice". În prezent este redactor la emisiunile pentru copii de la Radiodifuziune.

A scris piese de teatru și scenarii radiofonice pentru copii și tineret,

precum și nuvelele polițiste „Enigma săgeții albastre", „Dosarul căprioarei aurii", „Automobilul violet", „Aventura pe Zăganul".

Mici pasiuni: teatrul, literatura de aventuri, excursiile în mijlocul naturii, sportul, cu precădere: voleiul (este și arbitru de categoria I-a).

„Olimpionicii", prima lucrare de science-fiction a lui Mircea Popescu, ne poartă prin timp tocmai în epoca depărtată a lui Nero, pe care eroii povestirii îl vor înfrunta primejdios.

Colecția „POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE"
editată de revista
Știința și Tehnica
Anul XV
1 ianuarie 1969

Olimpionicii

I. Maşina de călătorit în timp

— Alo ! Rachetodromul ?
— Da, vă rog ! Ce doriți ?
— Să vorbesc cu inginerul Radu Mănăilă.
— Vă dau, imediat, legătura.

Operatoarea nu-și ținu însă promisiunea, deoarece ilustrul savant se afla în hangarul X 20 și comunicase secretarei să nu fie deranjat decît într-un caz cu totul excepțional.

— Dar e un asemenea caz, replicase George, vădit enervat de explicația operatoarei. Vă rog să transmiteți inginerului Mănăilă că fiul său dorește neapărat să-i vorbească.

Cu toată stăruința, George nu reuși să obțină legătura cu hangarul X 20. Se întoarse deci nemulțumit în restaurantul unde-l aștepta Irina, curioasă să afle cum a primit savantul Mănăilă știrea neașteptatei lor descoperiri.

. . . .

Cu puțin timp în urmă, Irina Nedelcu și George Mănăilă fuseseră repartizați pe un șantier arheologic din împrejurimile Turnului Severin. Săpăturile de aici scoteau la iveală, încetul cu încetul, de sub învelișul vremurilor, urmele unui castru roman. Sîmbătă, către amiază, hîrlețul Irinei deștelenі un fragment dintr-un vas, pe care-l curăță cu grijă, constatînd cu surprindere existența unui desen ce reprezenta un moment dintr-o întrecere sportivă. Îl chemase imediat și pe George și, lucrînd cu febrilitate amîndoi, reușiseră, în vreo patru ceasuri, să smulgă pămîntului încă trei fragmente. Erau atît de absorbiți de îndeletnicirea lor, încît și uitaseră că trecuse de mult vremea prînzului.

— După toate probabilitățile, a fost o amforă grecească, stabilise George, examinînd cu atenție fragmentele puse unul lîngă celălalt. S-ar fi putut să fie chiar o scenă dintr-o întrecere atletică din vemea olimpiadelor.

Cercetările, continuate cu febrilitate în laborator, revelaseră, pe partea superioară a vasului, un text scris în latinește :

„Roma, în al 822-lea an de la întemeierea ei*. Olimpiada augustului împărat Nero".

---

* Anul 69 e.n.

— Nu cunosc să se fi desfăşurat vreodată o astfel de olimpiadă la Roma, exclamase George. Toate olimpiadele antice se desfăşurau în Elada. Acesta-i un fals!

Din documentele studiate de ei nu aflaseră nicăieri, nici măcar un singur rînd, cu privire la desfăşurarea unei astfel de olimpiade în Roma antică.

Citiră, cu lux de amănunte, despre olimpiadele eline şi descoperiră că împăratul Nero participase la una dintre vestitele întreceri, cu toate că străinii nu aveau acces la Jocurile olimpice. În acea vreme însă, romanii fiind cuceritorii Eladei, Nero îşi impusese cu forţa participarea.

Apariţia trufaşului împărat roman la Olimpia dovedea măsura exactă a decăderii jocurilor. Documentele studiate de Irina şi George la „Arhivele istoriei sporturilor" arătau că cinci mii de ostaşi îl escortaseră pe Nero la stadion şi apoi se transformaseră în suporteri plătiţi să creeze o atmosferă favorabilă cezarului-bufon. Pe hipodrom s-a prezentat el însuşi, cu un car tras de nu mai puţin de zece armăsari. Cu toată această ambianţă, rezultatul a fost dezastruos pentru împărat. Deşi lipsit de adversari, a căzut din car în timpul cursei şi n-a mai reuşit să încheie parcursul, dar helanodicii l-au proclamat învingător, deoarece era singurul concurent la categoria respectivă.

Însă ambiţia lui Nero era nemăsurată! El impusese şi introducerea unor concursuri muzicale, unde spectatorii au avut ocazia să-l aplaude „învingător" şi în probele pentru crainici, actori şi cîntăreţi.

Acesta era tabloul dezgustător al descompunerii nobilelor jocuri de la Olimpia, astfel cum apărea zugrăvit de cercetătorii istoriei sporturilor, care considerau că jocurile deveniseră „un fel de spectacole de proastă calitate". Definiţia acelei epoci, pe drept stigmatizată, o dăduse lapidar marele poet roman Juvenal, prin celebra sa expresie: „Panem et circenses".

— De fapt, mai mult circ decît pîine! rîse Irina.

— Şi cum rămîne cu „Olimpiada augustului împărat Nero", desfăşurată la Roma în al 822-lea an de la întemeierea ei, adică în anul 69 al erei noastre?

— Probabil că, avid de glorie şi setos de aplauze, va fi organizat şi la Roma întreceri asemănătoare. Este exact perioada în care apar gladiatorii şi fiarele sălbatice. Dar, deocamdată, enigma rămîne fără răspuns!

George se învîrtea nervos prin laborator.

— Trebuie să vorbesc, numaidecît, cu tata!

Se urcară în racheta-automobil şi în cinci minute aterizau pe terasa elegantului restaurant din centrul oraşului. Între timp George îi împărtăşise Irinei ideea care, după părerea lui, avea să-i conducă la rezolvarea enigmei.

★

Savantul Radu Mănăilă şi colectivul său lucrau de aproape un an de zile la realizarea „maşinii de călătorit în timp".

Şi iată că în aceeaşi zi cînd Irina şi George făceau interesanta lor descoperire, în apropierea oraşului Turnu-Severin, în hangarul

X 20, instalat pe rachetodromul de pe platoul Zăganului, din masivul Ciucașului, Radu Mănăilă finisa ultima piesă a descoperirii sale. De aceea hotărîse să nu fie întrerupt din lucru, decît într-un caz cu totul excepțional, dispoziție pe care, după cum am văzut, colaboratorii săi și întregul personal al rachetodromului o respectaseră cu desăvîrșită strictețe.

Întunericul unei nopți calde de vară învăluia pe îndelete platoul. Dispecerul turnului de control înregistrase pe ecranul supervizoarelor intrarea în zona rachetodromului a unei minuscule rachete-automobil, la al cărei volan îl recunoscu pe George. Acesta ateriză pe una dintre pistele colosului de sticlă albastră și de oțel, care alcătuia pavilionul administrativ. Irina privea cu îndreptățită curiozitate tot ceea ce o înconjura. Auzise povestirile lui George despre „cetatea savantului Radu Mănăilă", dar ceea ce vedea acum întrecea cu mult așteptările ei.

George își asumă rolul de călăuză prin labirintul de coridoare care duceau la cabinetul de lucru al tatălui său. Secretara, o doamnă în vîrstă, înaltă și uscățivă, urmărea cu încordare pe ecranul panoramic al unui televizor în culori transmisia întrecerii sportive internaționale de aero-bolizi, pe distanța Pămînt-Lună.

Numai cînd George îi atrase atenția, printr-o tuse discretă, dar semnificativă, ea sesiză prezența lui și a Irinei în odaie. În acel moment telespicherul automat anunță secretara că tinerii sînt așteptați de savant în hangarul X 20.

— De unde știe tatăl tău că ne aflăm aici ? întrebă mirată Irina.

— Turnul de control înregistrează orice intrare pe teritoriul rachetodromului. Mă bucur că tata are — în sfîrșit — timp să ne primească.

Porniră din nou pe coridoarele strălucitor luminate în albastru și ajunseră la capătul unui tunel, asemănător intrării în vechile metrouri. Se urcară într-un vehicul care aducea cu boburile de odinioară. George formă la un disc alcătuit din litere și cifre formula : „X 20" și vehiculul demară lin. În scurtă vreme atinsese o viteză de aproape 100 km pe oră. Nu trecură nici zece minute — ceea ce însemna că străbătuseră, cu acel vehicul ciudat, aproximativ 15 kilometri —, cînd se opriră brusc în fața unui peron luminat slab de patru lămpi cu acetilenă, obiecte de mult perimate, ce contrastau surprinzător cu tot ceea ce văzuse Irina pînă atunci.

La capătul unei scări rulante îi aștepta un bărbat scund de statură, a cărei înfățișare bonomă îi atrase de îndată simpatia Irinei.

— Bun venit, dragii mei, și vă rog să mă iertați că nu v-am primit numaidecît. Tu, George, știi cît de ocupat am fost în ultimul timp.

— Știu, tată. Mă interesează grozav dacă ai izbutit cu ultima dumitale invenție.

— Cred că da, răspunse evaziv savantul, preocupat mai mult să îndeplinească oficiile unei gazde amabile, decît să răspundă întrebării.

Îi conduse într-o anexă a hangarului, unde, la invitația lui, cei doi tineri se instalară în niște fotolii-hamac deosebit de comode.

— Tată, stărui George. De ce nu vrei să-mi dai amănunte ? Mă interesează mai mult ca oricînd stadiul „mașinii de călătorit în timp".

Savantul surîse îngăduitor:

— Te cred. Voi tinerii sînteți întotdeauna atît de nerăbdători. Doriți să aflați totul cu un minut mai devreme. Desigur că ai vrea să călătorești numaidecît în viitor. Ei bine, dragul meu, află că acest lucru nu l-am pus încă suficient la punct. În schimb, sînt aproape sigur că s-ar putea efectua, în condiții perfecte, o călătorie în trecut.

George nu-și ascunse entuziasmul. Sări sprinten din fotoliul-hamac și îl cuprinse pe taică-său de umeri.

— Asta și doresc!

— Ce tot spui ?! rîse savantul.

În cîteva cuvinte, George îl încunoștință despre descoperirea pe care o făcuse împreună cu Irina și îi expuse planurile în legătură cu elucidarea enigmaticei olimpiade, desfășurată, cu două mii de ani în urmă, la Roma.

— Gîndește-te, tată, încheiase el explicațiile, nici nu se putea un om mai potrivit pentru verificarea extraordinarei tale invenții decît însuși fiul tău.

★

Dimineața era cenușie. Nori plumburii puseseră stăpînire pe cer și cerneau picăturile de ploaie, ca printr-o sită, peste platoul Zăganului. Dar această ostilitate a naturii nu tulburase cu nimic pregătirile febrile ce se desfășurau în hangarul X 20, pentru apropiata lansare a „mașinii de călătorit în timp", ai cărei pasageri temerari urmau să fie Irina și George.

Așezați în fața tablourilor de comandă și a ecranelor supertelevizoarelor, savantul și colaboratorii săi urmăreau cu vădită emoție pe cei doi tineri, ce se apropiau de uriașa sferă argintie a mașinii. Privindu-i, Radu Mănăilă nu-și putu ascunde un zîmbet de satisfacție: erau o pereche potrivită, erau tineri, erau frumoși și încrezători în forțele lor.

„Dar dacă mașina nu va funcționa cum trebuie ?"

Un fior, o sudoare rece străbătu pentru o clipă corpul savantului. În același timp, ca un tam-tam asurzitor și nebunesc, îi năvăleau în minte doar trei cuvinte: „alea jacta est"... „alea jacta est"...

Cei doi tineri se aflau acum gata să pătrundă în interiorul sferei printr-o deschizătură îngustă, asemănătoare cu aceea a turelei unui submarin. Un ultim salut către cei dragi și apoi se făcură nevăzuți.

Cu ochii scînteietori, cu degetele crispate pe butoanele tablourilor de comandă, asistenții profesorului Radu Mănăilă așteptau semnalul pentru a declanșa complicatul mecanism ce avea să-i azvîrle pe cei doi tineri îndrăzneți îndărăt prin negura timpurilor.

Profesorul dădu un ordin scurt. Legat de fotoliul său, George trase spre el o manetă. Motoarele cronotronice intrară în funcțiune. O lumină albastră învălui sfera de culoarea argintului și o făcu invizibilă privirilor.

Călătoria în timp a Irinei Nedelcu și a lui George Mănăilă începuse...

II. Cursa de cvadrige

În timp ce mulțimea fremăta, așteptînd nerăbdătoare semnalul începerii jocurilor, un om se strecura grăbit — asemenea unei umbre — prin culoarele întunecoase ale palatului împăratului Nero. Era scund de statură și rotofei, astfel că — din loc în loc — se oprea să-și mai tragă răsuflarea. În sfîrșit, ajunse în dreptul încăperii împăratului. Soldații din gardă încrucișară sulițele, dar numai pentru o clipă, deoarece, îndată ce-l recunoscură, îl lăsară să treacă. Și astfel, Ardus, primul sfetnic al imperiului roman, se înfățișă, rumen în obraji ca piersicile și suflînd din greu, în fața temutului Nero. Împăratul îi aruncă o privire mustrătoare, față de care Ardus se simți obligat să răspundă cu voce plîngăreață și lingușitoare.

— O, divinule împărat ! Tu, neasemuitule și inegalabilule, fie-ți milă și ai îndurare de bătrînul tău sfetnic credincios, ale cărui picioare de-abia se mai tîrăsc !

Nero surîse trufaș.

— Mă bucur că-mi ghicești gîndurile.

— O, prea înțeleptule și măritule împărat, nu sînt vrednic să-mi faci cinstea de a mă socoti egalul tău, răspunse cu șiretenie Ardus.

— Egali, numai cînd sîntem singuri, noi doi. În fața mulțimii va trebui ca eu să fiu învingătorul, iar tu învinsul meu glorios.

— Fără îndoială că așa va fi ! Pentru cursa de cvadrige sînt înscriși, în afara ta, doar patru concurenți, printre care mă număr și eu, toți oameni devotați, pe care te poți bizui. Ai încredere în prea supusul și umilul tău servitor Ardus.

Nero îi întoarse spatele și începu să se plimbe agitat prin cameră. Se opri brusc în fața nefericitului grăsun, care, de frică, abia se mai ținea pe picioarele-i strîmbe, citind mînia în ochii împăratului.

— Ascultă, Ardus ! N-aș vrea să se mai întîmple o poveste nefericită, cum a fost aceea de la Olimpia, în urmă cu un an de zile...

— Divinule, poți fi liniștit, se grăbi să intervină sfetnicul.

— Ești sigur ?

— Ai toată încrederea în dibăcia mea. Victoria va fi a ta, Cezar, iar cei care vor urmări întrecerea nu vor avea nici cea mai mică bănuială.

— Dar și tu, și ceilalți, îndată după alergare, va trebui să uitați totul ! îl amenință Nero.

Ardus se plecă servil pînă la pămînt :

— Se înțelege, stăpîne, se înțelege... Eu, unul, am și uitat, adăugă el, grăbindu-se să părăsească încăperea.

— Acum, nu ! strigă în urma lui împăratul. După cursa de cvadrige !

★

Imensul stadion era arhiplin. Vestea că împăratul Nero va organiza întreceri olimpice, mai fastuoase și mai mărețe decît acelea

din îndepărtata Eladă, stîrnise curiozitatea multor cetăţeni ai imperiului roman şi chiar şi a străinilor aflaţi cu treburi prin Roma.

Dar iată că rumoarea mulţimii se potoli ca prin farmec atunci cînd trompeţii împăratului vestiră că arbitrii jocurilor îşi făcuseră apariţia în tribuna imperială.

Un atlet, purtînd în mînă o torţă aprinsă, urcă treptele de marmură albă ce duceau la o uriaşă piatră de granit. Cînd ajunse sus, cu o mişcare dibace, aruncă torţa într-o scobitură a pietrei şi pe dată răbufni o flacără uriaşă, care stîrni entuziasmul mulţimii.

De la înălţimea tribunei sale, crainicul întrecerilor făcu semn mulţimii că vrea să vorbească şi tumultul se potoli, încetul cu încetul.

— Din porunca prealuminatului, preagloriosului şi magnificului împărat Nero, glăsui el, în al 822-lea an de la fundarea Romei, preastrălucitoarea capitală a marelui imperiu roman, este organizată o măreaţă întrecere olimpică, menită să pună în umbră faima olimpiadelor eline. Însuşi Cezar va onora deschiderea festivă a nobilelor jocuri, prin participarea sa la cursa de cvadrige, prima dintre probele la care se vor întrece cei mai renumiţi atleţi ai timpului nostru.

Trompetele răsunară din nou şi dinspre grajduri îşi făcură apariţia cinci cvadrige. La prima dintre ele, pe care o conducea Nero, erau înhămaţi patru superbi armăsari albi. Celelalte, trase de cîte numai doi cai, erau conduse de Ardus şi de alţi trei concurenţi, care fuseseră aleşi cu multă grijă de către primul sfetnic al împăratului, oameni devotaţi, în aşa fel ca nici unul dintre ei să nu îndrăznească a cuceri laurii pe care Nero îi dorea cu atîta ardoare.

De la peluzele populare, tixite pînă la refuz, izbucniră rîsete. Un bărbat între două vîrste se adresă celor dimprejurul său :

— Pun rămăşag, zece contra unu, că împăratul va ieşi biruitor !

— Cred şi eu, gesticula agitat un bătrînel fonf, care se căznea să zărească pista de întreceri, peste capetele celorlalţi. Cvadriga împăratului e trasă de patru cai, pe cînd a lui Ardus şi ale celorlalţi concurenţi au înhămaţi doar doi. Şi apoi, Ardus e bătrîn, e aproape de vîrsta mea. Mîinile-i tremură şi-abia se mai ţine pe picioare.

— Şi-i pîntecos cît doi ca mine, se amestecă în vorbă un grăsun. Asta-i farsă, nu întrecere sportivă !

— Şi nici ceilalţi nu vor îndrăzni să cîştige cursa ! Măcar că unul dintre ei este Galenus, fiul lui Sacit, ambiţios şi priceput în alergările de cai.

— Împăratul vrea cu orice chip să fie învingător, adăugă un altul.

Se iscă un vacarm îngrozitor. Oamenii rîdeau, huiduiau şi vociferau, în timp ce Nero, nepăsător la tot ceea ce se petrecea în jurul său, surîzînd cu trufie, aduse cvadriga la linia albă, care marca startul întrecerii.

Deodată, zîmbetul îi pieri de pe buze, iar în arenă se aşternu o linişte ciudată. Toate privirile se-ntoarseră spre grajduri. De acolo

apăruse, de puțină vreme, o cvadrigă condusă de un tînăr. Un murmur de admirație străbătu arena. Cine era al șaselea concurent, necunoscutul ce îndrăznea să-și măsoare forțele cu împăratul Nero?

★

Din momentul în care închisese chepengul ermetic, George avusese impresia că uriașa sferă de metal a pornit să se învîrtească cu o viteză amețitoare. Poate că ar fi considerat totul drept un vis dacă n-ar fi fost lîngă el Irina: vie, emoționată, surîzătoare... O ușoară paloare, ca o tentă găibuie, nefirească, îi transfigurase obrajii. Și mai erau cearcănele acelea din jurul ochilor, oglinda emoției pe care o încerca, asemenea lui, în temerara experiență.

O zguduitură bruscă îl trezi din reverie. Cît durase oare fantastica rostogolire a sferei prin dimensiunea timpului? Un minut? O veșnicie?

George deschise chepengul. Pentru cîteva momente, lumina orbitoare a zilei îi zăpăci și nu reușiră să distingă unde se aflau. Apoi își dădură seama că nu sînt singuri. Irina, cea dintîi, scoase un strigăt de surpriză și strînse ușor brațul lui George, arătîndu-i cu privirea o scenă ciudată ce se petrecea la aproximativ treizeci de pași de ei.

Prosternați, atingînd aproape pămîntul cu frunțile, un grup de oameni îi întîmpinau într-o stranie tăcere. După un timp, din grup se desprinse un bătrîn cu o figură sălbatică și impunătoare. Înaintă către cei doi tineri, și cînd ajunse în apropierea lor desfăcu larg brațele, în semn de salut.

— Vă așteptam, slăviți zei protectori! Bătrînul Cornelius știa că o să vă îndurați și că veți da ascultare rugăciunilor sale. Fiți bineveniți!

George privi uimit spre Irina. Din nou i s-ar fi părut că visează, dacă n-ar fi simțit degetele lungi și subțiri ale Irinei, încleștate de teamă, pe brațul său. Îl urmară, ca hipnotizați, pe bătrîn. Restul grupului i se alăturase, păstrînd însă o distanță respectuoasă.

— Mă bucură faptul că n-ați întîrziat, spuse bătrînul. E tocmai vreme ca Geor să intre în arenă. Nu va trece mult și vor începe întrecerile.

— Cornelius, răspunse George cu o voce care i se păru că nu era a lui. Sîntem bucuroși că ne-ați așteptat. De altfel ne era greu să ne descurcăm singuri. Dar unde e... Geor?

Bătrînul nu răspunse. Arătă cu mîna în direcția unei modeste case de piatră. În prag, le ieși în întîmpinare o tînără ale cărei trăsături semănau uimitor cu acelea ale Irinei.

— Aceasta e Ira, logodnica lui Geor! o prezentă Cornelius.

Pătrunseră într-o încăpere întunecoasă. Pe o piele de leu, care slujea drept pat, zăcea un tînăr. Cînd privirea lui se întîlni cu aceea a lui George, amîndoi tresăriră. Se priveau ca într-o oglindă și nu le venea să-și creadă ochilor într-atît era de izbitoare asemănarea dintre ei.

— Zeii noștri protectori s-au îndurat să-ți vină într-ajutor, îi spuse Cornelius lui Geor. Dar cum vom face?

Întrebarea îi era adresată lui George, care continua să-l privească nedumerit pe alter-egoul său.

— Nepotul meu e prea suferind ca să-l poată înfrunta pe Nero.
— Zeița protectoare a Irei va avea grijă să-l vindece, răspunse George, schițînd un zîmbet către Irina, ale cărei cunoștințe medicale erau mult mai avansate decît ale lui. Apoi, după un timp de gîndire, își întoarse privirile spre bătrîn.
— Cornelius, sînt gata să vă ajut. Și cred că nu există decît o singură soluție. Voi lua locul lui Geor.
Pe fața bătrînului se putea citi cu ușurință o bucurie nemărginită.
— E mai mult decît mi-aș fi putut dori ! exclamă el cu satisfacție. Sînt încredințat că biruința va fi deplină, deoarece tu, cu marea ta putere, vei sfărîma toate piedicile ce ți se vor ivi în cale. Totul e pregătit. Am ales cei mai buni cai pe care îi avem la îndemînă.
— Cîți ?
— Patru !
— Ce să fac cu atîția ?
— Dar cvadriga împăratului va fi trasă tot de patru cai.
— N-are nici o însemnătate numărul cailor, ci dibăcia conducătorului. Acum însă ne trebuie și mie și zeiței veșminte asemănătoare vouă. Vom face un schimb ! Ira și Geor vor îmbrăca veșmintele noastre, iar noi pe ale lor. Și caută să-i ascunzi de privirile oamenilor.
— Așa voi face, murmură cu venerație Cornelius.
— Acum eu mă voi întoarce la locul unde ne-am întîlnit. Va trebui să îmbrac roțile cvadrigei în anvelope pneumatice din cauciuc.
Cornelius îl privi buimac.
— Nu înțeleg ! Despre ce e vorba ?
Irina, căreia îi dispăruse teama de la început, interveni în discuție :
— Cauciucul e un produs elastic și rezistent, fabricat din sucul unor arbori tropicali sau obținut pe cale sintetică.
Cornelius schiță un gest în semn că nu înțelege nimic din vorbele Irinei.
— Să mergem, spuse el. În zadar îmi bat capul cu ceva ce tot nu voi pricepe vreodată ! Mari sînt minunile voastre, ale zeilor ! adăugă el, cu deosebit respect, înclinîndu-se în fața Irinei și a lui George și apoi cuprinse cu privirea nemărginirile spațiului terestru.
— Mari sînt numai minunile pe care le făptuiesc oamenii, murmură George și-i surîse lui Cornelius.

★

Semnalul trompeților vesti că întrecerea de cvadrige putea să înceapă. Scrîșnind din dinți, cu o furie pe care nu și-o ascundea de fel, Nero plesni necruțător cu nuiaua de alun — învelită într-o poighiță de argint fin — crupele celor mai apropiați cai. Aceștia, nechezînd înfricoșați, țîșniră pe pista acoperită de un strat gros de nisip, în care roțile grele ale cvadrigei se înfundau fără încetare.
Împăratul aruncă o privire peste umăr. Patru cvadrige se înșirau, una după alta, la o distanță de aproximativ douăzeci de pași în urma lui. Cît despre Ardus, acesta — uluit de apariția tînărului necunoscut — nici nu mai pornise de la start.
Cursa urma să se desfășoare pe un traseu din împrejurimile stadionului, avînd numai plecarea și sosirea în incinta lui, așa că, la puțină vreme după semnalul de start, cvadrige, cai și concurenți

dispărură într-un nor de praf, pe una dintre porțile principale. Traseul nu era prea lung, dar avea cîteva obstacole care-l făceau de temut. Chiar de la început, trecerea unui rîu — fără debit mare de apă, dar plin pe fundul albiei de pietriș și bolovani — scoase din cursă pe unul dintre concurenți. Cvadriga sa se ciocni de colțul ascuțit al unei pietre și cu un trosnet scurt una din roți se desprinse, iar conducătorul echipajului, dezechilibrat de această neașteptată zdruncinătură, se trezi proiectat în apă. Ceilalți trecură cu bine obstacolul și continuară cursa.

În frunte se afla tot Nero, ai cărui armăsari prindeau parcă aripi sub șfichiurile argintatei nuiele de alun. George nu-și forța caii, mulțumindu-se deocamdată cu ultimul loc în alergare, așteptînd momentul oportun pentru dezlănțuirea atacului decisiv. Pe porțiunile nisipoase, roțile îmbrăcate în anvelopele de cauciuc lunecau cu ușurință. Cît despre cai, bătrînul Cornelius avusese dreptate ! Erau două exemplare superbe, robuste și sprintene în același timp, ascultînd cu docilitate comenzile conducătorului lor.

Se apropia un alt obstacol, poate mai greu decît primul : trecerea printr-o porțiune de teren mlăștinoasă. Nero și Galenus ajunseră primii. Caii umflară nările, sforăiră înfricoșați, dar bicele îi plesniră peste crupe — fără milă — și ei își înfundară copitele în pămîntul mocirlos, mustind sub apăsarea greutății echipajelor.

Împăratul era tot în frunte ; la o distanță mică îl urma Galenus, în vreme ce concurentul care se afla acum în poziția a treia trase brusc de hățurile cailor și se opri cu cvadriga drept în mijlocul drumeagului îngust care traversa mlaștina, barînd intenționat trecerea. George abia reuși să evite ciocnirea, oprind cu mare greutate caii, la mai puțin de o palmă de cvadriga celuilalt. Își dădu seama că adversarul nu avea de loc în atitudinea lui înfățișarea unui om cu intenții curate. Dimpotrivă ! Aplecîndu-se cu iuțeala fulgerului, acesta înșfăcă o bucată de pămînt cleios și o azvîrli în ochii lui George. Pe jumătate orbit, icni, mai mult de furie decît de surpriza dureroasă a loviturii. Instinctiv se aruncă asupra adversarului și amîndoi se rostogoliră încrîncenați într-o aprigă încleștare, pînă în apropierea unei bălți urît mirositoare.

„Dacă nu-l înfrîng, sînt pierdut — gîndi cu disperare George. Mă va arunca în mlaștină fără nici o cruțare".

Noroiul îi stînjenea vederea, dar era mai abil în mișcări și mai mlădios decît celălalt. Reuși să-i cuprindă gîtul cu amîndouă mîinile și strînse, ca într-un clește, pînă ce adversarul său, cu un horcăit ușor, rămase lungit pe pămînt, aproape fără suflare.

Nu era timp de pierdut ! Celelalte două cvadrige se depărtaseră la o distanță destul de mare. George sări în cvadrigă și dădu bice cailor. Armăsarii nechezară și se așternură la drum, ca și cum ar fi înțeles că au de recuperat distanța ce-i separa de concurenții rămași în cursă.

Între timp, Nero și Galenus ajunseseră la cel de-al treilea obstacol, ultimul și poate cel mai greu : urcușul și coborîrea unei coline. Împăratul ajunse primul în vîrf. Opri caii și se uită în urma lui. Tînărul necunoscut era la marginea de jos a colinei, în vreme ce Galenus își forța disperat patrupedele care de-abia reușeau să urce panta înclinată.

Ai grijă de el, Galenus! strigă furios Nero. Știi doar că eu trebuie să cîștig întrecerea!

Galenus nu răspunse, dar sări sprinten din cvadrigă și, scoțînd spada lată din teacă, se pregăti să-l întîmpine pe George. Nero rînji satisfăcut și dădu bice cailor, care începură să coboare, cu prudență, celălalt versant al colinei. În depărtare se zărea stadionul arhiplin.

George cumpăni din ochi situația. Nu mai avea vreme să-l ocolească pe Galenus. Văzînd spada pregătită și îndîrjirea din ochii lui înțelese că-l aștepta o nouă încercare de viață sau de moarte. Sări și el din cvadrigă. Caii se opriră cuminți, așteptînd deznodămîntul luptei dintre oameni.

Galenus se bizuia pe faptul că George nu era înarmat. Ochii îi scînteiară ca la fiare atunci cînd simt că-și vor devora în liniște prada. Înaintă cutezător și cînd ajunse la doi pași se aruncă asupra lui George, cu spada întinsă, căutînd să-i străpungă inima din prima lovitură. Dar brațul lovi în gol! George se aruncase cu toată puterea, cu capul înainte, într-un plonjon disperat, țintind plexul adversarului. Izbitura îl făcu pe Galenus să se încovoaie din cauza durerii. Spada îi zbură cît colo, în vreme ce pumnul drept al lui George îi zdrobi maxilarul și-l expedie fulgerător la pămînt, de unde avea să nu se mai ridice multă vreme.

Acum nu mai rămăseseră în cursa de cvadrige decît doi concurenți: Nero și el. Între ei se va da lupta finală. Dar oare îl va mai ajunge din urmă? Din vîrful colinei îl zărea pe împărat, biciuindu-și fără cruțare caii. Distanța era destul de mare și mai avea de coborît și colina. Fără ezitare, George smuci de hățuri. Dacă nu cobora în viteză panta, cu orice riscuri, putea socoti întrecerea pierdută

Cînd ajunse pe terenul plat, nevătămat, oftă cu un suspin de ușurare. „Da! Caii lui Cornelius erau inegalabili!" Acum dibăcia lui și roțile îmbrăcate în anvelopele de cauciuc urmau să hotărască soarta cursei de cvadrige.

Se apropia vertiginos de echipajul împăratului. Cu fiecare minut, cîștiga teren prețios. O goană nebună care făcea să-i vibreze fiecare mușchi și să-și simtă inima zbătîndu-se cu încordare. Cînd împăratul ajunse la porțile stadionului zări la nici zece pași în urma lui pe tînărul necunoscut. Caii îi erau albi de spumă, iar pîntecele lor păreau că ating nisipul arenei.

„Nu! Orice s-ar întîmpla, va trebui să cîștig cursa de cvadrige" — își spuse Nero, gemînd înspăimîntat la gîndul că putea fi învins, acum, cînd era atît de aproape de victorie.

Dar Nero își biciuia zadarnic caii! Cînd ajunseră în dreptul tribunei, la cel mult o sută de pași de linia albă care marca sosirea, cvadriga lui George se afla pe aceeași linie cu aceea a trufașului împărat.

— Cîine! urlă Nero, scos din minți. Să nu îndrăznești să mă-ntreci!

George zîmbi și smuci ușor hățurile. Caii simțiră tresărirea zăbalei și iuțiră ritmul alergării. Dîndu-și seama că va fi întrecut, cuprins de o furie oarbă, Nero încercă să-și înfrîngă adversarul prin mijloace necinstite. Se aplecă peste apărătoarea propriei cvadrige și rotind fulgerător biciul în aer încercă să-l plesnească peste față

pe George. Eschiva rapidă a acestuia îl dezechilibră și, cu un țipăt disperat, Nero se prăbuși în gol.

Totul se petrecuse cu iuțeala fulgerului, dar majoritatea mulțimii spectatorilor remarcase cele întîmplate și acum aclamau frenetic victoria tînărului necunoscut.

III. Pancrațiul—proba celor puternici

Zgomotul sec a două palme răsună în tăcerea care mocnea a furtună.

— Trădătorule ! Nemernicule ! În lanțuri cu tine !

Ardus se rostogoli la picioarele împăratului și-i sărută vîrfurile sandalelor aurii.

— Îndurare, stăpîne, îndurare ! N-am nici o vină !

Ochii lui Nero scînteiau ca lumina jarului și privirile lui păreau fulgere azvîrlite pînă în inima nefericitului sfetnic, care, mai mult mort decît viu, din pricina spaimei ce-l încerca, săruta în neștire sandalele împăratului.

— Te voi arunca în groapa leilor, să nu mai rămînă din tine decît oasele-ți blestemate !

— Îți jur că sînt nevinovat !

— Ți-ai bătut joc de mine, de marele împărat Nero ! Mi-ai făgăduit că tu vei fi singurul meu adversar.

— Așa trebuia să fie, stăpîne.

— Atunci ? De unde a apărut nemernicul care a îndrăznit să mă înfrunte ? Pe mine, marele Nero, împăratul împăraților ?

Disprețuitor și mînios, îl împinse cu piciorul pe Ardus și, apropiindu-se de masă, își turnă într-o cupă un pahar din vinul de miere și smochine, băutura sa preferată. După ce-l sorbi, pînă la ultimul strop, azvîrli paharul într-un ungher și se apropie, din nou, de nefericitul care zăcea prăvălit pe pardoseala de marmură a încăperii.

— Cine-i acela care mi-a spulberat gloria olimpică în cursa de cvadrige ?

În timp ce vorbea își șterse cu dosul palmei stropii din jurul buzelor.

— Nu-l cunosc ! Mă jur că nu l-am văzut niciodată, îngăimă Ardus. Dar îl voi afla de îndată. Crainicul întrecerilor îi va rosti numele.

— Iar eu va trebui să-l încunun cu laurii ce-mi erau destinați mie ! exclamă Nero spumegînd de furie.

★

„Glorie lui Geor !", „Glorie lui Geor, olimpionicul !"

Mulțimea, în delir, aplauda și ovaționa pe învingătorul cursei de cvadrige, stîrnind tot mai mult mînia împăratului, căruia i se părea că săgeți cu vîrfurile înroșite în foc și înmuiate în otravă îi sfredelesc inima.

În timp ce Nero se apropia de tribuna arbitrilor, bătrînul Cornelius se grăbi să ducă cvadriga și caii la grajduri.

— Să te ții dîrz, îi șopti el lui George. Împăratul va căuta să se răzbune cît mai cumplit.

— Nu-ți fie teamă, Corneiius!
George se îndreptă și el spre tribună. Urcă sprinten scările și se opri la cîțiva pași de Nero.
— Cine ești tu, pui de năpîrcă? scrîșni printre dinții rari și galbeni împăratul fără să încerce să-și ascundă furia.
Apoi, întorcîndu-i spatele, se apropie de arbitrii întrecerilor:
— De cînd plebeii sînt admiși în măreţele noastre întreceri atletice? rosti el cu voce tunătoare.
Întrebarea rămase fără răspuns, deoarece, în sinea lor, arbitrii erau mulțumiți că trufașul împărat căpătase o lecție usturătoare. Numele îndrăznețului tînăr era acum pe buzele tuturor spectatorilor.
Împovărat de numărul anilor care trecuseră peste el, Gradus — cel mai bătrîn dintre bătrînii care alcătuiau corpul arbitrilor — se ridicase de pe locul său și fără să se sinchisească de privirile turbate pe care le arunca Nero se apropiase cu pași înceți și demni de tînărul învingător al cursei de cvadrige. Ridicînd mîna dreaptă, Gradus potoli ca prin farmec vociferările mulțimii și pentru cîteva clipe chiar Nero se simți descumpănit.
Cu voce gravă, emoționată, Gradus îl proclamă pe George cîștigătorul primei întreceri sportive și drept urmare îl trecu în rîndul olimpionicilor, anunțînd totodată că în cea de-a doua zi a jocurilor se va desfășura proba pancrațiului.
Apoi, în timp ce mulțimea îl aclama din nou pe învingător, Gradus se apropie de George și-i spuse că i-ar face o deosebită cinste dacă va fi oaspetele lui pînă a doua zi.

★

În vreme ce George o căuta pe Irina prin mulțime, Nero — urmat ca o umbră de Ardus — se plimba nemulțumit și mînios prin sălile palatului. Nu după multă vreme, împăratul se opri în loc și un zîmbet triumfător îi lumină fața zbîrcită și respingătoare.
— Ardus!
— Aici sînt, împărate.
— Ce probă sportivă spunea Gradus că se desfășoară mîine?
— Pancrațiul.
— Foarte bine!
— Desigur, stăpîne!
— De ce mă aprobi cînd nici nu știi la ce mă gîndesc?
— Orice gîndește prealuminata-ți minte e un lucru înțelept, sînt sigur, răspunse lingușitor Ardus.
Nero surîse măgulit.
— Pancrațiul e proba vitejiei celor mai puternici, nu-i așa, Ardus?
— Nu există alt atlet mai puternic decît tine, Cezar! Nimeni n-a îndrăznit să concureze la această întrecere cunoscîndu-ți puterea.
— Nici chiar uriașul Antoniu?
— Antoniu?! E închis în temnița palatului!
— Cine a dat ordinul să fie întemnițat?
— Chiar înălțimea ta, în urmă cu zece zile.
— Ei bine, ordon să-l aduci, numaidecît, aici!

Ardus nu pricepea de fel schimbarea aceasta neașteptată a împăratului față de uriașul Antoniu, dar se grăbi să execute porunca, asigurîndu-se mai întîi că întemnițatul are suficiente greutăți atîrnate de lanțurile de la picioare pentru a nu fi în stare să evadeze.

Nici Antoniu nu era mai dumirit de ceea ce se întîmpla cu el, astfel că, odată ajuns în fața lui Nero, îl privi pe acesta cu spaimă si îndoială.

— Pentru ce ai fost întemnițat, Antoniu ?

Uriașul rînji prostește.

— Am sugrumat cinci lei ai măriei tale.

— De ce ai făcut fapta asta necugetată ?

— Am băut mai mult vin decît trebuie, recunoscu uriașul. Pe urmă am vrut să-mi încerc puterea.

— Așa ? ! Și ai vrea să fii, din nou, liber ? Ai vrea să-ți încerci iar puterea ?

— Ha ! Sigur că aș vrea ! Dar lanțurile acestea de fier nu le pot rupe, că-s multe și groase cît pumnul meu.

Nero cîntări din ochi mușchii acestui colos, înalt de cel puțin douăsprezece palme și greu cît un taur. Apoi, surîzînd, se apropie de el și-l atinse cu brațul pe umărul drept :

— Vei fi liber !

— Liber ? !

Uimirea lui Antoniu era sinceră.

— Liber !

Nero se îndreptase spre masă, unde, potrivit obiceiului său, deșertă o cupă plină cu vin de miere și smochine.

— Cu o condiție !

— Care ?

— Să participi mîine, în locul meu, la pancrațiu.

Ochii lui Antoniu scînteiară ca fulgerele pe cerul înnegurat.

— Asta e tot ?

— Tot !

— Nu-mi vine să cred !

— Nu crezi în cuvîntul meu ?

— A, nu ! Dar va fi o treabă ușoară să lupt la pancrațiu. Îi plîng de milă aceluia care va îndrăzni să se măsoare cu mine ! În mai puțin de cîteva clipe, îi voi zdrobi oasele !

— Asta și doresc, rînji Nero, și de-abia atunci Ardus începuse să priceapă care era gîndul împăratului. Să i se dea de mîncare cît va pofti ! Să doarmă cît mai mult ! Să nu-i lipsească nimic ! Chemați meșterii fierari să-i scoată de îndată lanțurile !

— Am înțeles, stăpîne !

Și în timp ce Ardus dovedea o sprinteneală neobișnuită pentru prea pîntecosul său trup și prea obositele-i picioare, uriașul Antoniu rămăsese țintuit locului, nevenindu-i să creadă că toate cele ce se întîmplau cu el se petreceau cu adevărat.

★

După ce Gradus își ospătă oaspeții, așa cum se cuvenea, le ceru iertare și se retrase pentru a se odihni.

George cuprinse mîna Irinei în mîna lui și, fără să rostească nici o vorbă, o conduse pe o terasă a locuinței.

Casa lui Gradus era așezată pe una dintre vestitele coline ale Romei, astfel că priveliștea ce se desfășura înaintea ochilor celor doi tineri era încîntătoare.

George și Irina inspirau cu nesaț aerul proaspăt ce se ridica dinspre malurile Tibrului, pînă la înălțimea terasei pe care se aflau. În depărtare, pe linia orizontului, discul roșu al soarelui vestea apropierea amurgului, învăluind într-o lumină fantastică cedrii uriași, ce se legănau alene în adierea unui molcom și calm vînt de vară. Întreaga natură părea să ofere, cu dărnicie, celor doi tineri, toate bucuriile vieții.

Într-un tîrziu, George rupse cu gingășie zăgazurile tăcerii acelea fermecate.

— Irina, știai că tu ai aroma florilor de cîmp ?

Irina închisese ochii și-și asculta, cuprinsă de un fior dulce, tainicul șopot al inimii.

— George, de cînd ne cunoaștem ? De unde venim și unde ne ducem ? De cînd ne iubim ? Răspunde-mi, George !

— De o veșnicie, surîse blînd George, punîndu-și pecetea buzelor sale frumos arcuite pe șuvițele negre ca noaptea ale Irinei.

★

Fulgerele brăzdează imensitatea cerului, luminînd ca în miezul zilei cele șapte coline ale Romei. Pe lîngă zidurile mohorîte se strecoară ca niște umbre trei bărbați ce se îndreaptă spre casa lui Cornelius. Ajung la poartă. Doi dintre ei rămîn pe loc, în timp ce al treilea pătrunde în curte și înaintează cu atenție, dar zgomotul ploii și al tunetelor îi acoperă pașii. Se oprește sub un cedru uriaș. Acesta e locul de întîlnire.

Pe neașteptate, a răsărit în fața lui un bărbat scund. Necunoscutul strînge pumnul pe mînerul pumnalului, dar celălalt îi face un semn amical și-l invită să-l urmeze în casă. Se furișează acum, amîndoi, printr-un adevărat labirint de coridoare. Se opresc în dreptul unei uși. Bărbatul scund o deschide cu precauție. Au pătruns acum într-o încăpere îngustă. Afară fulgerele și ploaia s-au întețit. Printre săgețile de lumină, necunoscutul zărește, pe patul așezat lîngă fereastră, o tînără fată ce doarme un somn adînc și liniștit. Bărbatul scund se apleacă asupra ei și-i astupă gura cu un ghemotoc de pînză. Apoi necunoscutul o ridică în brațele-i vînjoase și aleargă cu ea de-a lungul coridoarelor. Înaintea lui, celălalt îi arată drumul. Aproape de ușa de la intrare, fata, care s-a zbătut tot timpul încercînd să scape din strînsoarea brațelor ca de fier, reușește să-și îndepărteze călușul din gură și atunci un strigăt desnădăjduit frînge liniștea coridoarelor cufundate în beznă : „George !"

Necunoscutul aleargă mai departe. Din fugă, azvîrle scundului o pungă cu bani și acesta se grăbește să dispară în întunericul de catran al nopții.

„George !" — răsună din nou strigătul disperat al captivei, dar ploaia și tunetele îi acoperă glasul și nimeni nu răspunde chemării sale deznădăjduite.

IV. Invincibilul

Zorile luminoase șterseseră urmele furtunii de peste noapte. Mulțimea își reluase locurile în tribune sau la peluze și vacarmul nu se potolise decît în momentul cînd crainicul întrecerilor vestise deschiderea celei de-a doua zile a Jocurilor olimpice.

— În cea de-a două probă, pancrațiul, cetățenii Romei vor putea urmări pe cei mai desăvîrșiți atleți și luptători ! Pancrațiul cere forță și vitejie, fiind întrecerea celor puternici. În numele împăratului Nero, va lupta vestitul, neîntrecutul și neînvinsul Antoniu, supranumit și „sugrumătorul leilor" !

Ovațiile mulțimii salutară apariția în arenă a teribilului uriaș și aplauze furtunoase răsplătiră gestul acestuia, cînd ridicase o bară de fier ce se afla în calea lui și o îndoi fără prea mare efort.

După ce rumoarea se mai potoli, crainicul se adresă din nou celor din jurul său :

— Și acum, cine vrea să se întreacă în luptă cu uriașul Antoniu ?

O tăcere desăvîrșită se lăsă peste imensul stadion. Nici unui spectator nu-i trecea prin minte să-și primejduiască viața sau, în cel mai bun caz, să rămînă infirm.

În tribuna imperială, Nero surîdea fericit, din două motive. În primul rînd, răpirea Irei, pe care o pregătise Ardus și o executaseră oamenii săi, reușise pe deplin. În al doilea rînd, Geor, adversarul cel mai de temut, nu îndrăznise pînă acum să se prezinte în fața arbitrilor, pentru a-l înfrunta pe Antoniu. În acest fel, el — Nero — va fi învingător și va primi cununa olimpică, deoarece uriașul urma să lupte în numele lui.

„Dar dacă Geor se va prezenta în ultima clipă ?" Gîndul acesta așternu pe fața împăratului o umbră pe care însă el o alungă la fel de repede precum venise. „Nimeni nu-i va sta împotrivă lui Antoniu. Uriașul s-a dovedit a fi invincibil. Așa că..."

Dar zîmbetul, revenit pe fața hîdă, se topi numaidecît. Crainicul repetase pentru ultima oară întrebarea cînd, din mulțime, se auzi un glas prea binecunoscut lui Nero :

— Eu ! Eu îl voi înfrunta pe Antoniu !

— Geor ! scrîșni printre dinți împăratul.

Antoniu părea că nici nu se sinchisește de prezența tînărului, în vreme ce mulțimea rămase tăcută, privind compătimitoare spre cel ce înainta acum spre tribuna imperială.

— Geor olimpionicul va fi adversarul lui Antoniu, uriașul, invincibilul, „sugrumătorul leilor" ! vesti crainicul.

— Îmi pare rău de tine, rînji Antoniu în timp ce-i strîngea mîna lui George. Dar să fii fără teamă ! Nu te voi omorî ! Îți voi zdrobi numai mîna dreaptă.

George nu răspunse provocării. Căuta să rămînă cît mai calm și, pentru momentele în care va urma lupta, să-și alunge din gînd și din inimă durerea pe care o încerca din clipa cînd dușmanii o răpiseră pe Irina.

La un semn al bătrînului Gradus, cei doi luptători se dezbrăcară pînă la brîu. Cîțiva sclavi aduseră amfore pline cu ulei. Antoniu își unse bustul cu lichidul cleios, apoi se aplecă și culegînd de pe

jos un pumn de nisip îl presără pe deasupra pielii. Acest obicei se practica în mod curent de toți luptătorii, pentru a îngreuia priza adversarului.

Spre surprinderea tuturor, George refuză uleiul, ceea ce atrase un val de murmure dezaprobatoare sau compătimitoare.

Pancrațiul, un amestec hibrid de lupte și pugilat, era o întrecere sălbatică, permițînd să-ți răstorni adversarul, să-l lovești oricum, putînd chiar să-i sucești mîinile sau picioarele. Nimeni nu îndrăznise pînă atunci să se prezinte la această probă lipsindu-se de procedeul ungerii cu ulei sau presărării cu nisip pe trupul cleios, precauții considerate ca foarte necesare și sacre.

Trompetele vestiră începutul teribilei întreceri. Sclavii se îndepărtaseră și astfel, în mijlocul arenei, nu mai erau acum decît cei doi luptători. Cîteva clipe, adversarii se examinară cu atenție. În cele din urmă, Antoniu se decise să atace primul. Își repezi fulgerător înainte brațul drept, cu palma întinsă, încercînd să plaseze o teribilă lovitură în carotida adversarului. Dar rezultatul acțiunii nu fusese cel așteptat de Antoniu și de spectatori. George eschivase lovitura, anticipînd intenția lui Antoniu, și acesta, pierzîndu-și echilibrul, se rostogoli pe nisip.

În timp ce uriașul încerca să se ridice, George se gîndea că îi va fi greu, dacă nu imposibil, să reziste prea mult timp. În cele din urmă, una dintre teribilele lovituri ale adversarului îl va doborî.

Antoniu se ridicase și pregătea un nou atac. De data aceasta, George nu mai reuși să eschiveze sau să pareze. Lovitura uriașului căzu ca un trăsnet peste țeasta lui. O clipă, tînărului i se păruse că stadionul întreg se învîrtește cu o viteză amețitoare în jurul său. Antoniu profită din plin de zăpăceala lui George și-i prinse brațul drept, ca într-o menghină, în brațele lui vînjoase. Mulțimea încremenise, tăcută. Dintr-un moment într-altul așteptau deznodămîntul acestei lupte inegale.

Atunci, în văzul tuturora, se petrecu un lucru uluitor. George strecură cu iuțeala fulgerului piciorul său drept între picioarele uriașului și, răsucindu-i în același moment brațele, îl azvîrli la pămînt.

Gîfîind, Antoniu se ridică. Nu se așteptase la o replică atît de puternică din partea tînărului acesta, cu două capete mai scund decît el și părînd a fi lipsit de forță. Dar Antoniu nu cunoștea ce înseamnă tehnica luptei. Gîndirea lui, simplă, nu accepta decît triumful forței, și rezistența celui slab în fața celui puternic era un lucru complet neînțeles pentru el.

Așa că uriașul se năpusti din nou, orbește, asupra adversarului său. Ochii parcă-i ieșiseră din orbite, scrîșnea dinții cu furie și agita în aer mîinile lungi și păroase. Părea un animal feroce, dezlănțuit, gata să-și sfîșie prada, s-o strivească sub povara loviturilor. Cu un strigăt gutural se aruncă asupra lui George, îi cuprinse ceafa cu mîna stîngă, iar dreapta o slobozi spre fața tînărului.

Și din nou mulțimea fremătă entuziastă, uluită în același timp de întorsătura pe care o luă lupta.

George se aplecă brusc; în vreme ce pumnul cumplit al uriașului nimeri în gol, el îl izbi în plex, cu capul. Antoniu avea acum senzația că totul se înnegurează în preajma lui. Dar George nu-l lăsă să răsufle. Profitînd de deruta adversarului, se hotărî să-l scoată de-

finitiv din luptă și o ploaie de lovituri se abătură asupra uriașului, care întocmai unui stejar bătrîn, trăsnit de fulger, se prăbuși cu zgomot, pentru a doua oară, în mijlocul arenei.

Mulțimea aștepta reluarea luptei, dar Antoniu, spre surprinderea tuturor, ridică brațul drept cu multă greutate, făcînd cunoscut în acest fel că se recunoaște învins.

De la înălțimea tribunei, Nero scoase un urlet de furie :

— Antoniu ! Îți poruncesc să continui lupta !

Dar uriașul refuza cu încăpățînare să se mai ridice de pe nisip. Loviturile lui George fuseseră atît de neașteptate încît, în cădere, Antoniu își fracturase un picior. Acum lupta ar fi fost într-adevăr inegală și uriașului îi era teamă că tînărul și puternicul său adversar îi va putea lua cu ușurință viața.

— Glorie lui Geor olimpionicul, învingător și în cea de-a doua probă olimpică : pancrațiul ! rosti bătrînul și înțeleptul Gradus, și mulțimea reluă, în cor, cu o frenezie de nedescris, salutul adresat învingătorului.

Gradus se apropie de George și-l îmbrățișă cu efuziune :

— Glorie ție, fiule ! De cînd sînt n-am mai văzut asemenea mișcări de luptă.

Lacrimi calde, izvorînd din bucuria fără margini, se prelingeau pe fața uscățivă a bătrînului.

— Unde ai învățat să te lupți astfel ? îi șopti el.

George ridică din umeri.

— Am luat, cîndva, lecții de judo și carate, murmură el, mai mult pentru sine.

— Judo ? Carate ? ! Ce-s astea ? întrebă Gradus plin de uimire.

Bătrînul rămase pe gînduri, deoarece nu înțelesese nimic din vorbele tînărului erou.

V. Groapa leilor

Sute de torțe luminau feeric palatul imperial. Mulțimea invitaților se pregătea să aclame sosirea strălucitului învingător al olimpiadei romane, căruia însuși împăratul urma să-i decerneze cupa olimpică.

George, urcat pe un car tras de patru cai albi, străbătea centrul Romei, escortat de trei sute de cvadrige, cu cîte doi cai. Populația întreagă îl urma în veselă procesiune.

Dar bravul olimpionic nu se bucura de victoriile sale. O ușoară paloare îi acoperea obrajii și zîmbetul trist cu care răspundea ovațiilor, ca și îngîndurarea ce i se citea pe față dovedeau că o grijă mistuitoare îi măcina sufletul.

Tresărea la fiecare casă, la fiecare colț al drumului pe care-l străbătea și privirea îi rătăcea prin mulțimea ce-l aclama fericită.

Dar de nicăieri nu se ivea chipul drag pe care-l căuta cu atîta ardoare.

Într-un tîrziu, mulțimea se oprise în fața zidurilor palatului. Aici nu mai puteau pătrunde decît invitații de onoare. George coborî din car, ținînd în mîini ramura de palmier, semnul distinctiv al victoriei.

Bătrînul Gradus coborî treptele și-i ieși în întimpinare, dăruindu-i cununa din ramuri de măslin — „măslinul sacru al lui Hercule", din care un copil, suflet neprihănit, tăiase mai înainte ramul cu un cuțit de aur.

Crainicii, urcați pe ziduri, vestiră numele învingătorului, în timp ce trompeții anunțau începutul serbării.

Încadrat de Gradus și de Cornelius, George pătrunse în palat. Cei doi bătrîni îl conduseră pînă în fața împăratului.

Nero stătea lungit pe un pat făcut din piei sălbatice, gustînd alene dintr-un ciorchine de strugure. Îi făcu semn lui George să se apropie și-l invită să se așeze la picioarele lui.

Un timp, nici unul dintre ei nu rosti un cuvînt. Nero îl examina pe George cu o prefăcută bunăvoință și admirație. În fond, sufletul îi era plin de ură la gîndul că, nu peste multă vreme, era obligat să-i înmîneze cupa învingătorului olimpic.

„El, Nero, să fie nevoit să se recunoască învins ! Și de către cine ? De nepotul lui Cornelius, un plebeu, un răzvrătit ce-l atacase prin nenumărate cuvîntări, întunecînd cu vorbele sale meșteșugite aureola pe care el și-o ridicase cu atîta trudă".

Îi reveniră în minte și întîmplările din anul trecut, cînd, cu toate măsurile de prevedere ce și le luase, se făcuse de rîs în întreaga Eladă.

„Oare nu-i era sortit de către zei să ajungă vreodată învingătorul unei olimpiade ?"

Un singur gînd îi mai însenină sufletul atît de zbuciumat : Ira, ființa dragă acestui Geor, se află captivă în mîinile lui ! În sfîrșit, Ardus se descurcase bine. Nu-i mai rămînea decît să încerce să-și pună în aplicare planul pe care-l urzise cu atîta migală. Se hotărî să nu mai piardă nici o clipă și să treacă la acțiune, deoarece se apropia cu pași repezi miezul nopții, momentul în care avea să se decerneze cupa olimpică.

— Geor, rupse el, cel dintîi, zăgazurile tăcerii, aș vrea să facem un schimb.

Tînărul tresări. Fără să-și dea seama de ce, îi apăruse înainte chipul blînd al Irinei.

— Geor, tu-mi vei da cupa olimpică, iar eu te voi conduce la aceea pe care sufletul tău o dorește atît de mult... Ascultă-mă cu atenție și, de vei face întocmai cum îți spun, jur pe bunii noștri zei că pînă la răsăritul soarelui vei fi alături de aleasa inimii tale.

★

La miezul nopții, Nero, urcîndu-se pe un piedestal anume construit pentru asemenea solemnități, porunci lui Ardus să i se aducă

vasul, în formă de amforă, pe care un meşter iscusit gravase cuvintele: „Roma în al 822-lea an de la întemeiere — Olimpiada augustului împărat Nero".

— Iată răsplata învingătorului, spuse Nero, arătînd celor de faţă trofeul.

— Glorie lui Geor, olimpionicul!

Aclamaţiile entuziaste se potoliră doar atunci cînd tînărul se apropiase de piedestal, la un semn al împăratului. O clipă privirile lor se întîlniră. Apoi Nero surîse tainic unui gînd şi rosti, apăsînd pe fiecare cuvînt:

— Această cupă se cuvine celui mai brav, atletului atleţilor, aceluia care, luptînd cu cinste şi curaj, dobîndeşte pe merit răsplata olimpică. Tînărul Geor a cucerit victoria în cele două probe ale întrecerilor şi s-ar părea că pe bună dreptate...

Nero făcuse o pauză intenţionată, timp în care cercetă cu privirea printre spectatori efectul vorbelor sale şi mai ales al cuvîntului „s-ar părea". După ce rostise ultimele cuvinte, o rumoare uşoară se stîrni în sală.

„Acum — îşi spuse Nero —, acum, pînă nu va fi prea tîrziu".

— Îl acuz pe acest tînăr plebeu că a întrebuinţat în cadrul Jocurilor olimpice unele mijloace nepermise, fără de care n-ar fi obţinut victoria.

Cuvintele acestea au provocat printre auditori o reacţie nemaipomenită. Vociferările nu mai conteneau.

Gradus, făcîndu-şi loc cu greutate, ajunse în apropierea lui George. Atunci toţi cei de faţă se potoliră ca prin farmec.

Îndurerat, bătrînul se adresă cu blîndeţe aceluia pe care încă din primele clipe ale cunoştinţei lor îl îndrăgise atît de mult:

— Geor! Jură pe memoria neîntinată a morţilor din familia ta că ai participat cu cinste şi onoare!

— Să jure, interveni cu voce tunătoare Nero, ai cărui ochi aruncau săgeţi de foc asupra lui George.

— Să jure! reluară în cor invitaţii la serbare.

Fără a spune un cuvînt, aruncînd o privire tristă către Gradus şi Cornelius, George părăsi sala. Cîteva boabe de mărgăritar se prelinseră din ochii aceluia care stîrnise, cu puţină vreme înainte, emoţia şi admiraţia mulţimilor.

— Iată dovada cea mai bună a celor afirmate de mine, strigă Nero în urma lui. Judecaţi-l, voi toţi cîţi sînteţi adunaţi aici, în aceste clipe solemne!

— Să fie scos din întrecere! rosti un glas ce venea tocmai din fundul sălii şi în care mulţi recunoscură vocea lui Ardus.

Aprobările zgomotoase, vociferările, larma ce se dezlănţuise acoperiră vocea împăratului, care, de la înălţimea piedestalului, se proclama în acel moment învingătorul absolut al olimpiadei romane.

★

George urmase întocmai sfaturile lui Nero. Tăcerea lui în fața acuzațiilor ce i se aduseseră nu era decît dorința de a o revedea pe Irina, vie și nevătămată. Acum aștepta, într-un ungher întunecos al palatului, întîlnirea cu Nero, care-i jurase că-l va conduce pînă la aleasa inimii sale.

La aflarea veștii despre descalificarea lui Geor, mulțimea uluită se risipise într-o tăcere dureroasă... Nimeni nu mai avea chef de petrecere, de rîsete și veselie. Geor fusese pentru popor întruchiparea celor mai nobile virtuți și poate chiar a dreptății însăși. Cu atît mai grea fusese deci lovitura.

Încetul cu încetul, plecară și ceilalți invitați. Gradus și Cornelius, descumpăniți, încă nevenindu-le să creadă cele întîmplate, se retrăseseră printre cei dintîi. În cele din urmă, palatul rămase aproape pustiu.

Nero așeză cupa la căpătîiul patului său, mîngîind-o cu o privire plină de satisfacție.

— Ardus ! Ești aici ?

O umbră pîntecoasă se ivi în mijlocul încăperii.

— Da, divinule !

— Ai pregătit totul ?

— Așa cum mi-ai poruncit, stăpîne.

— Atunci, să mergem ! Sîntem așteptați !

Împăratul se apropie de sfetnicul său credincios și-i puse o mînă pe umăr.

— Azi a fost o zi măreață pentru mine, Ardus ! Sînt campionul Jocurilor olimpice. Gloria mea va fi nepieritoare ! În generozitatea mea, sînt hotărît să iert celor ce au cutezat să mă înfrunte. De aceea, mă gîndesc că nu se cuvine a ne mînji mîinile noastre cu sîngele nefericitului tînăr și al iubitei sale. Vom lăsa această treabă, înjositoare pentru noi, s-o săvîrșească leii. Ai înțeles ?

Ardus luă o făclie din mîna unui soldat și porni să îndeplinească dorința lugubră a împăratului. Prin deschizăturile zidurilor se zăreau primele licăriri ale zorilor.

„Trebuie să mă grăbesc, își spuse Ardus. Cu cît se va petrece mai repede totul, cu atît va fi mai bine."

★

În primul moment, nici Irina și nici George nu rostiră vreun cuvînt. Se îmbrățișară cu o dureroasă fericire : aceea de a fi împreună, cu toate că erau captivi.

De-abia după ce Ardus închisese în urma lor ușa grea de stejar a temniței, cei doi tineri înțeleseseră că sînt sortiți pieirii.

Un complicat sistem de scripeți, mînuiți de oameni ascunși privirii lor, ridicară din pardoseala temniței un uriaș bloc de piatră. Cine erau cei care le ofereau posibilitatea unei evadări ? Prieteni sau dușmani ?

Înaintea lor se căsca acum o groapă adîncă și întunecată. Trepte de piatră duceau spre abisul necunoscut. Încotro duceau și unde se sfîrșeau?

Nu era vreme de gîndit. George cuprinse cu gingășie mîna delicată a Irinei în palma sa aspră și puternică. Numărară în gînd o sută douăsprezece trepte, la sfîrșitul cărora se pomeniră într-o peșteră. În depărtare se vedea o lumină.

„Un coridor subteran, ce străbate pămîntul, pe sub palatul imperial" — își spuse George. „Și ceea ce se zărește la capătul său nu poate fi decît lumina zilei. Dacă cei care ne-au ajutat să părăsim temnița ne sînt prieteni, vom fi salvați!"

Însuflețit de acest gînd, George strînse brațul Irinei și se grăbi spre capătul coridorului. Străbătură în goană distanța pînă la ceea ce li se părea că va fi izbăvirea suferințelor lor, dar cînd ajunseră la lumină înțeleseră că erau pierduți.

Se aflau în interiorul vestitei gropi a leilor cartaginezi. Singuri, fără nici un fel de arme, lipsiți de orice apărare.

De la înălțimea unei balustrade se auzi un rîs batjocoritor, rîsul nesuferit al lui Nero:

— Mi-am ținut cuvîntul, Geor! Te-am condus la aleasa inimii tale! Acum sînteți din nou împreună și veți muri fericiți, alături unul de altul, într-o dulce îmbrățișare. Voi sărbători, așa cum se cuvine, triumful meu! La noapte am să aprind făclii nenumărate, pe care le voi arunca, cu mîna, peste întreaga cetate a Romei! Să ardă totul, ca o torță uriașă, în cinstea celui mai mare împărat al romanilor!

Hohotelor de rîs ale lui Nero le urmară acelea ale lui Ardus.

— N-avem altă scăpare decît să ne întoarcem pe unde am venit, scrîșni George.

— Imposibil! Privește! Ne-au acoperit intrarea cu gratii de fier. În curînd, fiarele se vor năpusti asupra noastră.

Ca un răspuns la gîndurile deznădăjduite ale Irinei, se făcură auzite răgetele aspre ale uriașilor lei cartaginezi. Simultan, de jur împrejurul gropii se ridicară trei grile și șase superbe animale se năpustiră în arenă, căutînd înfometate prada.

George privi cu disperare în jurul său. Zări la picioarele Irinei o bucată de lemn, ajunsă, cine știe cum, în groapă. O idee îi trecu numaidecît prin minte.

Cînd cel mai îndrăzneț dintre lei se aruncă asupra lui cu fălcile larg deschise, George întinse brațul. Executase mișcarea atît de repede, încît, atunci cînd animalul închise fălcile, lemnul ascuțit îi străpunse fulgerător cerul gurii și maxilarul. Corpul greoi se frînse în aer, la jumătatea săriturii, și animalul, după ce mai scoase un horcăit, rămase înțepenit pe nisipul fierbinte.

— De unul am scăpat!

— Sîntem pierduți! gîfîi George. Chiar dacă voi sugruma încă una sau două dintre aceste bestii, celelalte ne vor răpune!

— Nu, George! Sîntem salvați! Vei vedea! izbucni, pe neașteptate, Irina. Privește!

Sus, la capătul balustradei, apăruseră Ira și Geor, îmbrăcați în veșmintele Irinei și ale lui George.

— Îi văd, spuse George, dar ei nu ne pot ajuta cu nimic.

Fără să-i mai dea vreo explicație, Irina strigă Irei:

— Repede, aruncă-mi centura!

Ira nu stătu mult pe gînduri. Desprinse, de la brîu, centura Irinei și o aruncă drept la picioarele acesteia. Era și timpul! Unul dintre teribilii lei cartaginezi se azvîrlise, cu un răget cutremurător, asupra lui George.

Ira și Geor, asistenți neputincioși ai teribilei scene, se așteptau să vadă moartea zeilor lor protectori. Dar zeii sînt nemuritori! O flacără scurtă țîșni din micul obiect pe care Irina îl ținea în mînă și leul își întrerupse brusc saltul, frîngîndu-se în aer, ca fulgerat. Ira și Geor priveau fără să-și creadă ochilor. Mînioasă zeița „fulgera" mereu, și, unul cîte unul, teribilele fiare se întinseră în mijlocul arenei, odată pentru totdeauna. Pistolul ultrasonic al Irinei amuțise pe vecie răgetele leilor cartaginezi.

★

Siguri de sfîrșitul celor doi tineri, Nero și Ardus nu mai rămăseseră pe balustradă și se desfătau acum într-una dintre încăperile palatului, cu dulcea licoare a vinului preferat de împărat.

În acest timp, Cornelius cercetase și reușise să afle cele ce se petreceau în palat. Gărzile fuseseră dezarmate, și acum temutul adversar al lui Nero se îndrepta în fugă, însoțit de oamenii săi credincioși, spre balustrada care mărginea vestita groapă a leilor.

Cînd ajunse la grilele de fier ce mărgineau balustrada, spectacolul care i se înfățișă ochilor îi lumină fața într-un zîmbet triumfător. Șase lei cartaginezi zăceau morți în arenă, „doborîți de flăcările mînioase ale zeiței", așa după cum explicaseră uimiți Ira și Geor.

Și în timp ce Irina și George se urcau pe scara ce le fusese aruncată, Cornelius strigă bucuros:

— Zeii noștri protectori sînt nemuritori și invincibili!

★

Cinci cai galopează în noapte. Cornelius, însoțit de Ira și Geor, îi conduce pe „zeii protectori" spre locul unde se află „sfera de argint". George e convins că numai aceasta îi putea salva, deoarece Nero și Ardus, de cum au prins de veste de cele întîmplate, au pornit să răscolească, în fruntea unei uriașe armate, toate împrejurimile. Furia împăratului e cu atît mai mare cu cît i-au dispărut nu numai prizonierii, ci chiar trofeul olimpic. Și cine îndrăznise să și-l însușească?! Antoniu, „Antoniu cel șchiop", cum îi spuneau acum oamenii, care se strecurase noaptea trecută în palat și, profitînd

de slăbiciunea gărzilor, ca și de somnul mult prea greu al împăratului în urma atîtor pocale de vin de miere și de smochine, furase trofeul chiar din camera lui. Antoniu, care într-un superb gest de recunoștință față de acela ce-i cruțase viața, îi încredințase „cupa olimpică" lui Cornelius, spre a o înmîna adevăratului olimpionic, lui Geor.

Dar George nu mai avusese timpul să-i mulțumească nefericitului și totodată bravului său adversar. El gonea acum, pe cai înspumați, alături de Ira și Geor, de Irina și Cornelius, spre unica lor șansă de salvare.

Vor mai găsi oare sfera argintie ? Se vor mai întoarce spre zările de lumină de unde au venit ? Și ce se va întîmpla cu Ira, Geor și Cornelius dacă vor călători în secolul XXI ?

Acestea erau întrebările ce frămîntau mintea lui George, în timp ce armăsarii fărîmițau pămîntul sub copitele lor.

. . . .

Nu vom ști poate niciodată ce s-a mai întîmplat cu Ira și Geor...

Poate că nu vom mai afla cum a ajuns trofeul olimpic în împrejurimile Drubetei, adică ale Turnului Severin din zilele noastre...

Și poate că nu ne vom mai întîlni nici cu Irina și George sau cu invenția nemaipomenită a savantului Radu Mănăilă : „mașina de călătorit în timp".

Dar dacă dumneata, stimate cititor, dorești să afli tot ceea ce s-a întîmplat mai departe, poate că într-o bună zi vei afla răspunsul la aceste taine...

De la Icar la cuceritorii Lunii

Incepînd cu acest număr al colecției, vom publica sub semnătura colaboratorului nostru FLORIN ZĂGĂNESCU o serie de microbiografii ale celor mai însemnați teoreticieni ai astronauticii și ale cosmonauților, de la legendarul Icar și pînă la eroii reali ai vremurilor noastre. Majoritatea biografiilor vor fi însoțite de portrete, desenate de ALEXANDRU DIACONU.

Nu socotim că această istorie a creatorilor astronauticii este perfectă, dar probabil că este cea mai cuprinzătoare dintre cele alcătuite la noi și în străinătate și astfel va fi utilă tuturor celor pasionați de cuceririle siderale.

MITICUL ICAR — primul zburător!

Din timpuri imemoriale, omul a năzuit ca, asemenea păsărilor, să se înalțe în văzduh. Expresia vie a acestei dorințe, transmise din generație în generație, o constituie legenda lui Dedal și a fiului său, Icar. Închiși de invidiosul și nemilosul rege Minos în insula Creta, pentru a nu mai putea clădi un alt palat mai strălucitor decît cel construit pentru acesta, ei se hotărăsc să scape pe calea aerului. În acest scop, Dedal confecționează pentru sine și pentru fiul său cîte o pereche de aripi din șindrilă și lipite cu ceară. În timp ce — așa cum spune legenda — Dedal reușește să scape, traversînd marea în zbor, lui Icar, îmbătat de frumusețea zborului și uitînd de sfatul tatălui său, soarele îi topește ceara și el cade în mare, care de atunci poartă numele de „Marea Icariană".

Cît de minunat descrie, în „Metamorfoze", poetul roman

„...Icare,-i zicea el, în zboru-ți
Drumul de mijloc să ții, e sfatul ce-ți dau. Dacă-n cale
Prea jos cobori, îți va fi îngreunată de valuri aripa,
*Iar de urca-vei prea sus, ți s-or arde de focul din soare"**.

Publius Ovidius Naso sfatul lui Dedal!

* *Metamorfoze*, cartea a VIII-a, trad. de Maria Valeria Petrescu, E.S.P.L.A., București, 1957, p. 137—138.

WAN-HU — creator al vehiculului reactiv

Deși inventatorul rachetei și data apariției acesteia se pierd în timpurile dinaintea erei noastre, se pare că primele rachete au folosit pulberea neagră (praful de pușcă). Întrucît acum aproape 2 000 de ani praful de pușcă era cunoscut în China, sînt păreri care sprijină ideea că primele rachete ar fi apărut în China sub forma unor tuburi din material ușor (bambus etc.) umplute cu pulbere. Cronici vechi amintesc despre niște „săgeți de foc" folosite în China și apoi și în India. Într-un tub de bambus se introducea praf de pușcă și la un capăt se punea o compoziție de aprindere. Aceste tuburi se fixau pe săgeți, iar, pentru stabilizare, la coada acestora se adăuga cîte un fir de trestie. În timpul luptei, mai întîi era aprinsă compoziția inflamabilă, apoi săgeata era lansată din arc și, datorită prafului de pușcă care elimina gazele de ardere cu viteză mare, bătaia săgeții era mult mărită, fără a mai pomeni de efectul incendiar și, evident, de cel moral. Despre această utilizare amintește vechea cronică chineză „A-hung-lian-kang-mu", care descrie lupta apărătorilor orașului Kai-fung-fu în anul 1232 împotriva mongolilor care năvăliseră în China.

De fapt, în China rachetele încep a fi folosite nu numai la focuri de artificii sau pentru acțiuni de luptă. Prima încercare de construire a unui vehicul pro-

După desenul lui **Dumitru Ionescu** din volumul **„Asaltul Cosmosului"** de Dumitru Andreescu (Editura tineretului, 1964)

pulsat prin forța rachetelor aparține lui Wan-Hu.

Acest învățat chinez, vrînd să folosească rachetele ca motor al unui original și totodată rapid mijloc de zbor, a imaginat un fotoliu cu roți, în spatele căruia, de un cadru solid, erau fixate nu mai puțin de 47 de rachete! După raționamentul făcut de Wan-Hu, prin aprinderea lor simultană, cele 47 de rachete trebuiau să accelereze fotoliul-vehicul care, grație a două zmeie de hîrtie, ar fi fost chiar ridicat în văzduh.

Experiența s-a desfășurat doar în parte conform acestor planuri, deoarece efectul cumulat al aprinderii pulberii celor 47 de rachete a provocat o explozie, în care experimentatorul și-a pierdut viața.

Astăzi, cînd admirăm rezultatele aproape de necrezut ale unor vehicule de performanță, ca „Blue Bird", „Green Monster", „X—15", „Soiuz" sau „Saturn", dotate cu motoare reactive, n-ar trebui să uităm că strămoșul lor a fost conceput de îndrăznețul Wan-Hu!

RACHETA ÎN TREPTE —
creație a lui KONRAD HAAS din Sibiu

În anul 1529, în armata imperială din Transilvania, Konrad Haas îndeplinea funcția de guard de artilerie. Poate că numele lui ar fi rămas necunoscut pentru contemporanii rachetelor „Diamant", „Europa", „Soiuz" sau „Saturn" dacă neobositul cercetător român ing. D. Todericiu nu i-ar fi resuscitat memoria. Este vorba de manuscrisul descoperit la Arhivele statului din Sibiu.

De fapt, această operă este compusă din manuscrisele succesive a trei autori: Hans Haasenwein (primele 36 de pagini, perioada 1417—1460), un autor anonim sibian, probabil rudă cu primul (filele 37—114, perioada pînă în 1529), și Konrad Haas (ultima parte a manuscrisului, perioada anilor 1529—1569). Manuscrisul de la Sibiu nu este numai o veche și interesantă lucrare despre mașini de luptă, arme, pulberi, ci și un important document care atestă o neîndoielnică prioritate științifică în tehnica rachetelor pe plaiurile românești în anul 1555!

Pentru a ne explica, vom face apel la unele citate din studiile asupra acestei probleme prezentate în țară sau peste hotare de ing. D. Todericiu.

„...Ne aflăm la fila 190 (a manuscrisului — **F. Z.**). Aici, autorul medieval începe să dea sfaturi pentru a ajunge să fabricăm «chiar și rachete, care se ridică de la sine în înălțime sau aleargă înainte sau înapoi pe pămînt neted». În continuare, el (autorul medieval — **F. Z.**) ne inițiază în secretele construirii rachetelor, «care înaintează zburînd încît ajung în înaltul ceru-

lui». Aici manuscrisul descrie rachete realizate în trepte, prin îmbinare reciprocă..."

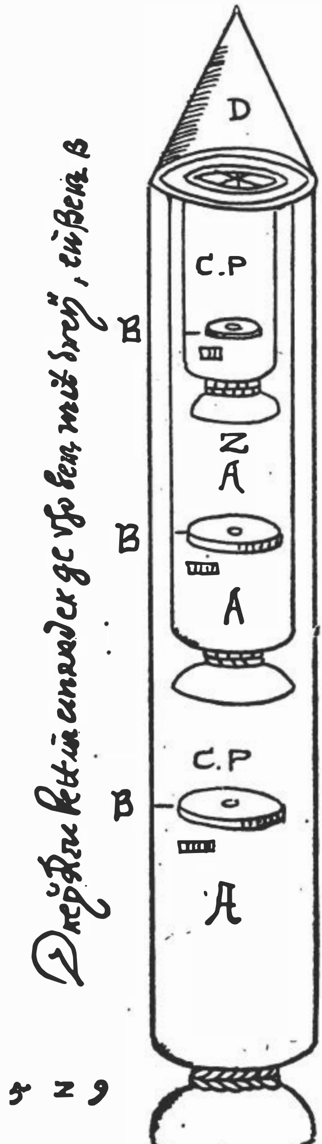
Autorul manuscrisului nu s-a mulțumit numai cu imaginea și prezentarea pe hîrtie a propriilor sale idei. Konrad Haas a făcut și experiențe, lucru dovedit de schițele unui dispozitiv de luptă reactiv, menit să arunce, probabil în rîndurile inamicului, un butoi cu praf de pușcă (fila 287). Acest dispozitiv era prevăzut cu stabilizatori de direcție de formă triunghiulară!

Prin introducerea ideilor de rachetă compusă din mai multe trepte reactive și de stabilizatoare triunghiulare de direcție dispuse la partea inferioară a rachetei, Konrad Haas deține prioritatea acestor elemente esențiale în evoluția vehiculelor astronautice.

Konrad Haas a fost preocupat nu numai de forma și organizarea interioară a rachetelor, ci și de substanțele propulsante, propunînd un amestec de acetat de etil și de amoniac (produs din urină, ca materie primă).

Deși Konrad Haas a trăit și a creat într-o perioadă cînd nivelul tehnic-social al societății nu permitea concretizarea ideilor sale novatoare, el rămîne o figură proeminentă de pionier al tehnicii rachetelor, evidențiată prin bogăția de noțiuni cuprinse în manuscrisul de la Sibiu.

În numărul viitor îi vom prezenta pe **KAZIMIR SEMIENOWICZ, HERMANN GANSWINDT ȘI KONSTANTIN IVANOVICI KONSTANTINOV.**

Tiparul executat la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii"

2012

COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

CLUB

cpsf.info

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

I.m. Pompiliu

Au scanat, corectat, prelucrat

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodyliu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nld68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala)

Pentru a vă asigura primirea în continuare a colecției, reînnoiți-vă din timp abonamentele pe trimestrul viitor. Abonamentele se primesc de către factorii poștali, oficiile poștale, difuzorii de presă din întreprinderi, școli și facultăți.

Colecția se găsește de vînzare la toate chioșcurile difuzării presei și la debitele O.C.L.

• IANUARIE 1969

PREȚUL 1 LEU | 41007